

رینمای بۆ لیدوانی په نابه ریتی

بۆ لیدوانی په نابه ریتی له فه رمانگه ی کۆچ بانگ کراوی. ئەم رینمایانه باش بخوینه وه که باسی ماف و ئەرکه کانت له لیدوانه که دا ده کهن. ئە گەر پرسیا ریکت هه بێت، ده توانیت له سه ره تای لیدوانه که دا ئاراسته ی کارمه ندی فه رمانگه ی کۆچیان بکه ییت.

مه به ست له لیدوان چیه؟

- له فینله ند داوا ی په نابه ریتی کاردوو. له لیدوانه که تا لیکۆ لینه وه له سه ر ئەو هۆکارانه ده کریت که بۆچی داوا ی مافی په نابه ریتی کاردوو و ناتوانیت بگه ریتته وه بۆ ولاته که ی خۆت.
- گرینگه که هه موو ئەو هۆکاره کانه ی که بۆچی داوا ی په نابه ریتی ده که ی له م لیدوانه دا باس بکه ی. له پاش لیدوانه که شدا ئە گەر هۆکاری نویت بۆ درووست بوو، یان زانیاری و روونکردنه وه ی نویت سته به به تته کانی په یوه ندیدار به داواکاریه که ته وه هه بێ ده سه ته وه به چی به فه رمانگه ی کۆچیان رابگه یه نه، ئە گینا له کاتی تاووتوی کرانی سکالا که ت له دادگا دا ئاراسته ی ئەوه یان بکه.
- له لیدوانه که دا لیکۆ لینه وه ته نیا له سه ر په نابه ریتی ده کریت. ئە گەر داوا ی مافی نیشه جیبوو ی به هۆیه کی دیکه ش بکه ییت، ده بێت داوانه ییکی جیاواز و به پاره له و بابه ته دا ئاراسته بکه ییت. ئەو هۆیه ده توانیت بۆ نمونه کارکردن یان په یوه ندی خیزانی بێت.

مافه كانت له لیدواندا چین؟

- مافت هه یه له لیدواندا پارنیزه به کار بښت. پارنیزه کهت به هه لسه نگانندی خوی بریار دهدات که به شداری لیدوانه کهت ده بښت یان نا.
- له لیدوانه کهدا وهرگیږی زاره کی هه یه. کاری وهرگیږی زاره کی نه وه یه که به بیلایه نی هه موو قسه کان وهرگیږی. وهرگیږی زاره کی ده توانیت له ویی ئاماده بښت یان له سهر ته له فون یان به رڼگی فیډیو بښت.
- لپرسکه و وهرگیږی زاره کی و پارنیزه ئه رکی پاراستی نه ینیان له سهر شانه، بهم واتایه که ئه وان ناتوانن ئه و قسانه ی له لیدوانه کهدا بیستوویانه لای هیچ که سیکي دهره کی بدرکینن، ته نانهت لای ئه ندامانی خپزانه که ی توش.
- به لگه نامه کانی سه بارهت به بابه ته که ی تو به نه ینی ده پارنیزین.

ئه رکه کانت له لیدواندا چین؟

- له سهر تو ئه رکه باس و پروونکردنه وه له سهر نه وه بدهیت که بوجی داوای په نابهریته ده که یته. له بهرزه وه نندی خوتدایه له لیدوانه که تدا راستگوویانه باس له هه موو هوکاره کانی کاریگهر له سهر بابه ته که تدا بکه یته.
- له بهرزه وه نندی خوتدایه هه روه ها باسی بابه تی قورسپش بکه یته. له وانه یه هه ر ئه و بابه ته دژوارانه له سهر بریار بو داواکاریه کهت چاره ساز بن.
- ئه گهر شتیک له بیرت نه مابښت یان نه زانیت، هه ول مه ده ولامه کان له لایه ن خوته وه درووست بکه یته. وتی زانیاری هه له ئاستی باوه رپیکردن به داواکاریه کهت داده به زینتی.
- له لیدوانه کهدا زانیاره کانی ناسنه مه یی خوت راست بده. له دوایدا ده توانی زانیاریه کانی ناسنامه ییت بگوری، ئه گهر ناسنامه ی فهری و یاسای و لات نیشان بده ی.
- پښکه شکردنی ناسنامه ی هه له به پیی یاسا تاوانه و سزا دهرت.
- سه رنج بده، دانی زانیاریه کانی ناسنامه یی هه له یان شارندنه وه ی زانیاری درووست له وانه یه بښته هو ی هه لوه شانه وه ی مافی مانه وه ی پیدراو، هه روه ها درووست بوونی کوپ له سهر تاووتوی کرانی داواکاریه کانی دیکهت دا.

چون باشه خوت بو لیدوان ئاماده بکه یته؟

- پښمایه کان و نامیلکه کانی له لایه ن کارمه نده کانه وه پیت دراوون باش بخوینه. هه روه ها گرینگه هه موو پښمای و زانیاریه کانی دابه شکراو له سهر ری وشوپی ناسراو به فهرماننامه ی دابلن بخوینییه وه. ئه گهر تو تا ئیستاش ئه م نامیلکانهت ده ست نه که وتوون، له م ناو نیشانه وه سه ردانی و پیپه ری فهرمانگه ی کوچ بکه: migri.fi/esitteet-ja-julkaisut. به دوا ی ئه ویش دا که لاپه ره که کرایه وه کرته بکه له سهر ئه م بابه ته Turvapaikka ja Dublin-menettely و له ویدا زانیاریه کان ده دوزییه وه.
- ئه گهر بته ویت وهرگیږی زاره کییه کهت ژن یان پیاو بښت، نه وه هه ر چی خپراتر بهر له لیدوانه کهت به کارمه نده کانی که مپه کهت بښت. ناوه نندی پښشوازیکردن له په ناخواز داواکهت به فهرمانگه ی کوچ راده گه یه نی.

- ئەگەر لە بوارى جەستەيى يان دەروونىيەو تەندروستىت ئەوھا بىت كە كارتىكردىنى لەسەر لىدوانەكەت دەبىت، باسى ئەوھ بۇ كارمەندەكانى كەمپەكەت بكە. كەمپەكەت لەسەر رىئيدانى خۆت دەتوانىت بەر لە لىدوانەكەت لەسەر ئەمە فەرمانگەي كۆچ ئاگادار بكەنەوھ.
- نان يان پارەي بۇ نانخواردن لەگەل خۆت بىنە.
- ئەو داو و دەرمانانەي كە لە ماوھى رۆژدا پىويستت دەبن، لەگەل خۆت بىنە.
- ھەموو بەلگەنامەكان و شتەكانى دىكەي پەيوەندىدار بە بابەتەكەوھ لەگەل خۆت بىنە.
- مندال لەگەل خۆت مەھىنە ئەگەر ئەوانىش بانگ نەكرابن بۇ لىدوانە. ئەگەر پىويستت ھەبىت بە چاودىرئىك بۇ مندالەكانت لە ماوھى لىدوانەدا، ھەرچى خىراتر بەر لە لىدوانەكەت كەمپەكەت ئاگادار بكەوھ.
- لە كاتى ديارىكرادا ئامادە بە. كات بە رادەي پىويست بۇ ھانتت تەرخان بكە. كەمپەكەت رىنمايىت پىدەدات كە چۆن دەگەيت بە فەرمانگەي كۆچ.

لە رۆژى لىدواندا لە فەرمانگەي كۆچ ئەمانە بكە

- كە دىت بۇ فەرمانگەي كۆچ، لەوانەيە پشكنىنى پاراستنت بۇ بكرىت.
- كارتى پىناسەي نىشتەجىي كەمپەكەت پىشانى پاسەوانى فەرمانگەي كۆچ بە.
- تەنياكەسەكانى بانگراو بۇ لىدوان و كەسەكانى كە پىشتر فەرمانگەي كۆچ رىگى پىيان داوھ دەتوانن بىن بۇ ھۆلى چاوەروانى.
- ئەگەر بتەوئىت يارمەتيدەرئىك لەگەلت بىت، بەر لە كاتى لىدوان دەي يارمەتيدەرەكە خۆي داواي رىگا پىدانى لە فەرمانگەي كۆچ بكات. ئەگەر پىشتر ئەو داوايە نەكردبىت، لىپرسكەر بىيار دەدات كە مافى ئامادەبوون بەو كەسە دەدات يان نا.
- يارمەتيدەر پارىزەر نىيە و بۆي نىيە بەشدارى لە روونكردنەوھى بابەتەكاندا بكا.
- لىپرسكەرەكەت كارمەندىكى فەرمانگەي كۆچە. ئەو دىت و لە ھۆلى چاوەروانى بانگت دەكا.
- دەنگى لىدوانەكەت تۆمار دەكرىت. لە ژوورەكەدا ھەروھە كامپىراي چاودىرئى تۆماركەر ھەيە.
- لەوانەيە كە لىدوانەكەت تەواوي رۆژ بخايەتت. لە ماوھى رۆژدا پشودانىك بۇ نانخواردن و ھەندىك پشودانى دىكەش دەدرىن. تۆش ھەردەم دەتوانىت داواي پشودان بكەي.
- ئەگەر پىويست بكا لە رۆژىكى دىكەدا درىزە بە لىدوانەكەت دەدرى كە بۇ ئەم مەبەستش پاش ماوھىەك كاتى چاوپىكەوتى نوئىت پىرادەگەيەندرى.

لە لىدواندا چى دەكرىت؟

- لە سەرەتاي لىدوانەكەدا لىپرسەكەر پىت دەلئىت كە چى دەكرىت و مسۆگەر دەكات كە دەزانىت ماف و ئەركەكانت چىن.
- پىرسىار بكە ئەگەر شتىك تىناگەيت. بلى ئەگەر لە ھەرگىزى زارەكى تىنەگەيىشتى.
- ئەگەر پىشتر ناسنامەيىت تاووتوى نەكرابى، لىپرسكەرەكە لەو بارەوھ دەپرسىت. پىرسىار دەكات خىزانەكەت لە چەندكەسىك پىكھاتووھ، لە كوئى ژياووت و چۆن و بە چ رىگىكەوھ بۇ فىنلەندا ھاتوووت.

- دواى ئەمە، ھۆكارەكانى راکردنت لە وڵاتەكەتەو، ھەروەھا ھۆكارى ئەوھى كە بۆچى ناتوانى بگەرپیتەو تەوتوى دەكرين.
- لەسەر ھەمووى ئەو رووداوانەى كە بە سەر خۆت ھاتوون راستگۆيانە و ئەوئەندەى دەتوانى بە وردەكارىيەو بەدوى.
- لىپرسكەرەكە ھەندىك پرسىارى وردەكارىت لىدەكات لەسەر ئەو بابەتەنەى كە باسىان دەكەيت. راستگۆيانە ولام بەدوھ. بلى ئەگەر شتىك نازانىت يان لە بىرت نەماو.
- ھەندىك پرسىار لە ھەموو پەناخوازەكان دەكرين. بۆ نموونە لىپرسكەرەكە لىت دەپرسىت كە بۆچوونت لەسەر ئەو چىە ئەگەر لىرە دەرتبەكەن و قەدەخەى ھاتنەو لەسەرت بەسەپىنرى.
- لە كۆتايىدا وەرگىرى زارەكى ياداشتنامەى كە لىپرسكەرەكە نووسىوتى بۆت دەخوینتەو. ئەگەر ھەلەت تىيدا بەدى كرد، دەبىت لىپرسكەرەكە ئاگادار بەكەى. ھەروەھا دەتوانىت شتى نوپش لىي زىاد بەكەيت. دواى ئەو ياداشتنامەكە واژو دەكەيت و كۆپىيەكى پىت دەدرىت.

فەرمانگەى كۆچ چۆن برىار دەدات؟

- بە گۆپىرەى داواكارىيەكەى خۆت لەوانەى مافى پەناپەرتى يان مافى نىشتەجىبووى بە ھۆى مرۆفى تاكە كەسى يان نىشتەجىبووى بە ھۆى بوون بە قوربانى بازىرگى مرۆف بە تۆ بدرىت.
- فەرمانگەى كۆچ لەسەر داواكارىيەكەت برىارت بۆ دەردەكات، برىارەكە لەسەر بنەماى ئەو قسانەى خۆت دەپى كە لە لىدوانى پەناپەرتىدا باس كر دوون و ئەو بەلگەنامانەى كە رادەستى ئەم فەرمانگەىت كر دوون.
- فەرمانگەى كۆچ بۆى ھەپە لىكۆلینەو ھەسەر راستەقىنە بوونى بەلگەنامەكانت بەكات. فەرمانگەى كۆچ زانىارى لەو بارەدا بە كاربەدەستانى وڵاتەكەت نادات و لىكۆلینەو كە نابىت بە مەترسى لەسەر تۆ يان كەسوكارت.
- ئەگەر بەتەوت دواى لىدوان زانىارى زىاتر بەدى، ئەوا بە شىوھى نووسىن بەرپىان بەكەى. لەسەر بابەتەكەت ناكرى بە تەلەفۆن قسە بەكەين، چونكە ناتوانىن دلىيا بىن كە تەلەفۆنكەرەكە كىيە.
- ئەگەر داواكەت رەت بەكرىت، دەكرى تۆ لە فىنلەن دەرىكەين و ھاتنەو ت بۆ فىنلەند يان وڵاتانى دىكەى ھاوپەيمانى شىنگىن قەدەخە بەكرىت.
- بە دواى ئەوھى دا كە برىارى فەرمانگەى كۆچ لەسەر داواكارى پەناپەرتى ئىستاكەت برەوى جىبەجىكردى ياساپى پەيدا كرد، و تۆ ھۆكارىكى نوپت بۆ پەناپەرتى بۆ دىتە پىش، دەستەوبەجى داواكارىيەكى نوپى بۆ پەناپەرتى بەدوھ. تۆ دەپى روونكردەو ھەسەر ئەو بەدى كە بۆچى ھۆكارە نوپىيەكەت پىشتر نەھىنابوو گۆرى. لە روونكردەو كەتدا دەپى ئاشكرابى كە لە تواناپى تۆدا نەبوو كارىگەرەت لەسەرى ھەپى. بە دواى ئەمەدا فەرمانگەى كۆچ برىار دەدا كە ئاى لىكۆلینەو ھەسەر داواكارىيە نوپىيەكەت دەكا يان نا.